

[Valdemar Thomsen.]

regne med en Kurs paa 70 à 80, men, siges det saa — og ingen er sikkert i Tvivl om, i hvis Have den Urt er groet —, naar Obligationerne deponeres, det vil sige, naar Højfinansens og Forsikringsselskaberne o. lign. faar fat i disse 4 pCt.s Statsobligationer, saa stiger Renten automatisk til 4½ pCt.

Her er ikke Spor af Hekseri, det er kun Behændighed, og dette i Forbindelse med Venstres Forslag om, at Laantagerne i de første to Aar skal betale 3 pCt. i Stedet for 1½ pCt., kan nok, forekommer det mig, virke foruroligende paa Landmænd, der endnu tror paa, at Venstre virkelig har god Vilje til at hjælpe de vanskeligst stillede Landmænd.

Man stiller ogsaa Forslag om — det gælder for øvrigt baade Regeringen og Venstre —, at Skyldnere, der tidligere har opnaaet Akkord, skal være afskaaret fra at faa Del i de Saneringslaan, som her er Tale om. Endelig foreslaar Venstre — det staar i dets § 30 —, at en Skyldner, der efter at have opnaaet Laan i Løbet af Laaneperioden, det vil altsaa sige ca. 50 Aar frem i Tiden, paa en eller anden Maade kommer i Besiddelse af Midler, skal straks afbetale paa Laanet; i modsat Fald faar han Politiet paa Halsen. Alle Eventualiteter er altsaa taget i Betragtning med Hensyn til Laantagernes Pligter og Kapitalindehavernes Rettigheder.

De Konservative stiller Forslag om Kornafgift og om Lettelse af de faste Ejendomsskatter til Amts- og Sognekommuner. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte, at hvis vi fik gennemført disse to Afsnit af de Konservatives Forslag, var vi naaet et meget, meget langt Stykke frem, og saa kunde vi dristigt gaa til Gælds-sanering. I de to Afsnit har vi i Virkeligheden de Konservatives hele Landbrugsprogram paa et Bræt, og dette Program har den meget væsentlige Fordel, set fra et konservativt Synspunkt, at det er saa rart billigt for Partiets Vælgere; for, ikke sandt, Pengeposernes Mænd kan saamænd være revnende lige glade, om Korn koster 12, 15 eller 30 Kr. Tønden, de faar saamænd nok det Brød, de har Brug for.

Hvis disse to Ændringsforslag skal betragtes som Led i Kriselovgivningen med det Formaal at modvirke Landbrugets økonomiske Vanskeligheder og Arbejds-løsheden, er det mærkeligt, at man kan være saa bunduenig, som Tilfældet er; hvis det derimod er de forskellige Parti-ers Særinteresser, der her kommer til Udtryk, hvad adskilligt tyder paa, er det hele mere for-

staaeligt. Efter min Overbevisning er baade Regeringsforslaget og Venstres og de Konservatives Ændringsforslag langt fra omfattende, langt fra dybtgaaende nok.

Det er desværre, som om man fra alle Sider indstiller sig paa at fortsætte med halve Foranstaltninger. Forinden vi fra vor Side tog fat paa den foreliggende Op-gave, gjorde vi os Stillingen klar, og Stillingen er da den — og derom skulde der ikke kunne opstaa Strid —, at Aarsagen til Landbrugskrise og Arbejds-løshed er den økonomiske Uligevægt i Samfundet, skabt navnlig gennem en skrupforkert Indkomstfordeling. Resultatet er blevet, at Landbruget foruden at bære hele Samfundets Formuetab paa halvanden Milliard har — og det er saare betegnende for Fordelingen — afleveret 250 Mill. Kr. til Landets Formueejere. Det er den økonomiske Situation i en Nødskal, og i og for sig udtømmende Forklaring paa, at Resultatet maatte blive en kummerlig Tilværelse for største Delen af dansk Landbrug, og at det blev uden Evne til at være den gode Kunde hos By-erhvervene, hvis Tilstedeværelse er en afgjort Betingelse for, at de kan holde Arbejdet i Gang.

Den Misère, for ikke at sige nationale Ulykke, som gennem Landbrugskrisen er opstaaet, kan ikke ophæves i tilstrækkeligt Omfang ved Gennemførelsen af Regeringens Forslag og endnu mindre ved Gennemførelsen af de Ændringsforslag, der er stillet af Venstre og de Konservative. Det er paa høje Tid, at Tendensen faar en ganske anden Retning, og vi har derfor stillet Forslag, hvorefter Afsnit 1 ændres fra at omhandle Rentetilskud til at omfatte en almindelig Sænkning af hele Renteniveauet. Kapitalen maa tage sin Part af Krisens Byrder; Rentesænkning er en af Maaderne, hvorpaa det kan ske. Gælds- og Rentespørgsmaalet er saa afgørende Problemer i Krisesituationen, at Regeringen nødvendigvis maa tage et klart og bestemt Standpunkt.

I de relativt gode Aar forud for Verdenskrigen beløb Landbrugets Pantegæld sig til ca. 1 400 Mill. Kr., hvilket rundt regnet var 40 pCt. af Panteværdien, men allerede efter Kronestigningen i 1925 var Behæftelsen oppe paa 60—70 pCt. af Panteværdien. Nu har, siges der i Bemærkningerne til Lovforslaget, 50 000 Landejendomme en Gæld, der ligger mellem 85 og 110 pCt. af Panteværdien, og 60 000 Landmænd har en Gæld paa mere end 110 pCt. af Panteværdien. Disse Tal er Udtryk for den Tak, Landbruget har faaet efter gennem Generationers trolige